

13, 287.

नवता (von 1. नव) f. *Frische* KUMĀRAS. 3, 86.

नवति (von नवन्) f. *neunzig* P. 5, 1, 59. AK. 2, 9, 84. आशीत्या नवत्या योक्त्वाडा शतेन RV. 2, 18, 6. 1, 133, 6. 3, 12, 6. 8, 3, 9. नवतिशतं स्तोत्रियाः AIT. BR. 3, 41. ÇAT. BR. 10, 2, 3, 4. M. 3, 177. MBH. 7, 539. R. 5, 1, 49. RAGH. 3, 69. VARĀH. BRH. S. 69, 18. 25. 78, 9. BHĀG. P. 5, 4, 10. Die Zahl neunundneunzig wird als eine unbestimmte grosse Zahl gebraucht, z. B. von den Burgen des Çambara u. Anderer. RV. 2, 19, 6. 4, 26, 3. 7, 19, 5. 99, 5. 8, 82, 2. von Feinden 1, 84, 13. von Rossen 4, 48, 4. नवभिर्विज्ञैर्नवती च 10, 39, 9. नव नवतिं च ब्राह्मन् 2, 14, 4. Nach ÇABDAR, im ÇKDR. auch नवती.

नवतिका (von नवति) f. *Pinzel zum Malen (aus 90 Haaren bestehend)* HĪR. 137.

नवतितम (wie eben) adj. *der neunzigste* MBH. und R. in den Unterschr. der Adhijāja und Sarga.

नवतिधनुम् (न० + ध०) m. N. pr. eines Vorfahren des Çākjamuni LIA. II, Anh. II.

नवतिरथ (न० + र०) m. N. pr. eines Vorfahren des Çākjamuni LIA. II, Anh. I.

नवत्रिंश (vom folg.) adj. *der neununddreissigste* R. 6 in der Unterschr. des Sarga.

नवत्रिंशत् (नवन् + त्रिं०) f. *neununddreissig*.

नवत्व (von 1. नव) n. *Neuheit* RĀGĀ-TAR. 3, 19.

नवदश (von नवदशन्) adj. 1) *der neunzehnte* R. 3, 3 und 6 in den Unterschr. der Sarga. — 2) *aus neunzehn bestehend*: स्तोम VS. 14, 23. PĀNĀV. BR. 19, 18, 3.

नवदशन् (नवन् + द०) *neunzehn*: नवदश VS. 18, 14. ०दशभिः 14, 30.

नवदीधिति (नवन् + दी०) m. *der Planet Mars* ĠĀTĀDH. im ÇKDR. — Vgl. नवार्चिस्.

नवदुर्गा (नवन् + दु०) f. *Durgā in ihren neun Formen* (कुमारिका, त्रिमूर्ति, कल्याणी, रोहिणी, काली, चण्डिका, शोभवी, दुर्गा, भद्रा) BRHĀNANDIKĒÇVARA-P. und NIRĀJASINDHU im ÇKDR.

नवदेवकुल n. N. pr. einer Stadt HIOUEN-TUSANG I, 263. fg. Der erste Bestandtheil des Wortes kann 1. नव, aber auch नवन् sein.

नवद्वार (नवन् + द्वार) adj. *neunthorig*: देवानां पूः (der Leib) AV. 10, 2, 31. 8, 43. ÇVETĀÇV. UP. 3, 18. BHĀG. 3, 13. PRAB. 16, 7. वेष्मन् MBH. 3, 1070. subst. *der Körper*: मनो नवद्वारनिषिद्धवृत्ति KUMĀRAS. 3, 50. — Vgl. नवमुख.

नवद्वीप (1. नव + द्वीप) m. *die neue Insel*, N. pr. einer Localität beim Zusammenfluss der Flüsse Bhāgirathi und Jellinghy, Nuddea KSHITĪÇV. 26, 3. 47, 2. 51, 14. 52, 4.

नवधौ (von नवन्) adv. *neungetheilt, neunfach* AV. 13, 4, 10. KHĀND. UP. 7, 26, 2. SĀMĀJAK. 47. VARĀH. BRH. S. 14, 1. 32, 29. 86, 18 (99). BHĀG. P. 3, 21, 29.

नवन् UśĒVAL. zu UNĀDIS. 1, 156. ÇĀNT. 2, 5. नव, नवभिस्, नवभ्यस्, नवसु (in der nachvedischen Sprache auch नवभिस्, नवभ्यस्, नवसु), नवानाम् P. 6, 1, 177. 180. 181. neun RV. 3, 9, 9. 10, 27, 15. AV. 11, 7, 14. 13, 4, 10. नव प्राणान्नवभिः सं मिमीते 5, 28, 1. नव वै पुरुषे प्राणाः TS. 3, 5, 10. 2. ÇAT. BR. 6, 3, 1, 21. 13, 2, 8, 5. नवकपाल 3, 4, 1, 15. नवातर ebend. VS.

9, 33. नवार्ति ÇAT. BR. 3, 6, 4, 21. — M. 3, 269. 11, 2. RAGH. 3, 69. BHĀG. P. 5, 4, 10. Ueber neunundneunzig s. u. नवति. — Vgl. त्रिणवन्.

नवन (von नु) n. *das Loben*: समस्तुतिनन्दना NALOD. 1, 4.

नवनगर (नव + न०) n. *Neustadt*, N. pr. einer Stadt P. 6, 2, 89.

नवनलिनदलाय् (von नव - नलिन + दल) med. *dem Blumenblatte einer jüngst aufgeblühten Wasserrose gleichen*: ०दलायमान BHĀG. P. 5, 3, 31.

नवनवति (नवन् + न०) f. *neunundneunzig*; davon ०तम *der neunundneunzigste* R. 6 in der Unterschr. des Sarga. — Vgl. u. नवति.

नवनी f. = नवनीत *frische Butter*: नवनीनाम् BRAHMAVAIV. P. ÇRI-KRSHNĀGĀNMAKHAṆḌA 43 im ÇKDR.

नवनीत (1. नव + नीत) n. *frische Butter* AK. 2, 9, 52. H. 408. TS. 2, 3, 10, 1. 6, 1, 1, 5. आद्यं वै देवानां सुरभि घृतं मनुष्याणामायुतं पितृणां नवनीतं गर्भाणाम् AIT. BR. 1, 3. ÇAT. BR. 3, 1, 3, 7. 8. 5, 3, 2, 6. ĀÇV. GRHJ. 1, 17. PĀR. GRHJ. 2, 1. R. 5, 12, 27. SUÇR. 1, 179, 19. 367, 10. नवनीतं यथा दध्ना द्विपदा ब्राह्मणो यथा MBH. 1, 257. 12, 6245. नवनीतं दृढं ब्राह्मणस्य वाचि क्षुरो निशितस्तीक्ष्णधारः 1, 786. नवनीतसमो वाणो कृत्वा चित्तं तु निर्दपम् PĀNĀV. I, 433. VARĀH. BRH. S. 82 (80, b), 4.

नवनीतक (von नवनीत) n. *geschmolzene Butter* RĀGĀN. im ÇKDR.

नवपञ्चाश (vom folg.) adj. *der neunundfunzigste* R. 6 in der Unterschr. des Sarga.

नवपञ्चाशत् (नवन् + प०) f. *neunundfunzig*.

नवपद् (नवन् + पद्) adj. f. ०पदी *neunfüssig* RV. 1, 164, 41.

नवप्राशन (1. नव + प्रा०) m. *das Essen von dem neuen Reis oder der neuen Gerste* PĀR. GRHJ. 3, 1.

नवफालिका (von 1. नव + फल) f. 1) *ein Mädchen, das vor Kurzem die Menses bekommen hat*, TRIK. 3, 3, 28. MED. k. 229. — 2) *eine Neuvermählte* MED.

नवभाग (नवन् + भाग) m. *der neunte Theil*, insbes. eines Sternbildes, eines astrol. Hauses VARĀH. LAGHUG. 1, 23. BRH. 1, 9. 14. 23 (24), 11. — Vgl. नवांश.

नवम (von नवन्) adj. f. ई *der neunte* (das f. mit Ergänzung von ति-यि *der neunte Tag in einem Halbmonat*) AV. 13, 4, 18. VS. 23, 4, 5. ÇAT. BR. 3, 4, 1, 15. 6, 3, 1, 21. KĀTJ. ÇR. 20, 1, 2. HARIV. 7879. DEV. 12, 3. VET. in LA. 16, 14. In der Stelle RV. 5, 27, 3 erklärt SĀJ. नवम durch नवतम.

नवमक (von नवम) adj. *der neunte* ÇAUT. 26.

नवमल्लिका f. *arabischer Jasmin, Jasminum Sambac* Ait. ÇABDAR. im ÇKDR. VJUP. 142. ÇĀK. 41. Spr. 133. PRAB. 7, 6. Anallen drei Stellen hat die v. l. ०मालिका. Unter den 5 Pfeilen des Liebesgottes Verz. d. Oxf. H. 183, b, 6 v. u. — Am Anfange ist vielleicht नवन्, nicht 1. नव, zu suchen.

नवमंश m. = नवांश Ind. St. 2, 264.

नवमालिका f. 1) = नवमल्लिका AK. 2, 4, 2, 53. TRIK. 2, 4, 24. H. 1148. SUÇR. 1, 376, 9. ÇĀK. 88. VARĀH. BRH. S. 53, 48; vgl. u. नवमल्लिका. — 2) N. pr. einer Tochter Dharmavardhana's, Königs von Çrāvastī, DAÇAK. 134, 7.

नवमालिनी (1. नव + मा०) f. *ein best. Metrum, 4 Mal* — — — — — COLEBR. Misc. Ess. II, 160 (VII, 16).

नवमुख (नवन् + मुख) adj. f. ई *neun Oeffnungen habend*: पुरी (vom Leibe) BHĀG. P. 4, 23, 37. — Vgl. नवद्वार.